

Locuint'a Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii
e in
strata tragatorului [Ló-
vászutoka], Nr 5.Scrisorile nefrancate nu se vor
primi decat numai de la coresponden-
tii regulari ai „Federatiunii.“
Articoli tramsi si nepublicati se
vor arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literario, comercial si economico.

Va esti Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pest'a, 2/14. martiu, 1872.

Desbaterile a supr'a motiunii deputatului Albertu Németh, d'a se tiené siedintele si dupa a media di, se inchira eri si se decise că siedintele se continue si dupa a media-di de la 5—8 ore ser'a, decat ori inse va fi de lucratu in sectiuni, siedintele publice se voru tiené namai innainte de amedia-di. Era comica situatiunea lui Németh, candu collegii sei din stang'a estrema si unii amici personali din prunca, incepuse a-lu atacá, firesce nu seriosu, ca ar' fi apostatatu si ca fece servitie partiei guvernamentali, oferindu-se a sustiné insu-si propunerea retrasa de guvernamentali. In asta privintia au escallatu dep. Domahidi, polemic'a sa in contr'a lui Németh, gesticulatiunile acestui-a, afectandu mirare si indignatiune prefa-cutu ni aducea aminte cunoscutea obseratiune ciceroniana „Miror quod non videat haruspex dum haruspicem viderit.“ — Dupa acesta tactica bine precalculata, bine inscenata si bine essecutata din partea oppositiunii se etedea ca D. Németh convinsu pana din colo de atate arguminte a prestatimilor sei amici, in fine va retrage motiunea ca apoi guvernamentali se fia siliti a o face insi-si daca voru siedintie pomeridiane, atunci apoi joculu s'ar' incepe de nou, discussiunile neterminabile s'ar' continua era si cateva dille, si scopulu oppositiunii s'ar' ajunge cu atat mai siguru. Se pare inse ca oppositiunea s'a saturatu insa si de atat'a comedie si crede ca paragrafii cei multi ai legii electoralii voru supedita destulla materia la cuventari lunge, cari voru ucidere tempulu de 35—40 de dille ce mai restedia inca din acesta sessiune, scadiendu-se dillele de serbatori. — Guvernul si partit'sa sa se afia in deplina impotentia facia cu acesta manopera a oppositiunii, dar' eliu merita acesta situatiune ce insusi au creatu, si prin care se adeveresce cuventul barbatului de statu care dissesse „Minoritatea numai atunci devine atotupotente candu majoritatea vre ce-va nedreptu.“ — Majoritatea, carea in cesti trei anni de dille, ca si in cei latti trei anni, nu si-a luatu ostene'a de a capacitate oppositiunea si tierra altintrea: numai prin poterea brutală, ucidiendu-o cu numerulu voturilor, n'are ce se supera daca si minoritatea la rondulu ei, in aceste pucine septemane se pune si ea pre potete. „Ne ati uccisu, — apostrofa dep. Boborl pre guvernamentali, — cu votisarea; noi ve uccidemu cu prolixitate!“ — Insi-si membrii cabinetului declina paternitatea projectelor de legi uriciose oppositiunii, asié novell'a elect. se dice, si e adeveru, ca s'a nascutu sub scutulu paternu allu contelui Andrassi; catu pentru legea de incompatibilitate cerculedia intre deputati urmator'a istoriora: Siomsiciu, presiedintele camerei, ar' fi dissusu contelui Lonyai, „Faceati bine a vi-o pastrá si a ne crutiá.“ Ministrul pr. care atate scie se fabulede despre perfecta solidaritate intre membrii cabinetului, observa cercandu a se sousa, „Este oper'a ministrului de interne.“ La ce D. Tóth, care se apropiase neobservatu, respunse „Este preamodestu din partea Dile conte!“ — Si non e vero e ben trovato, dice italiano. Adeverulu inse este ca proiectele de legi atat' celle moscenite, catu si celle fabricate de ministrii actuali, sunt acceptate de d'insii in consiliu ministeriale si prin urmare sunt solidari, ori cum ar' tinde unulu seau altulu d'intr'insii a deturna odiulu responsabilitatii. Credemu ca si acest'a este tactica, este numai simulatiune, ca-ci alintrea pentru ce ar' starul cu atat'a perseverantia ministeriului, ca aceste legi odiose se votedie cu totu pretiul? Remane a se sci modulu, cum. Dupa cea mai noua versiune se vorbesce, ca majoritatea camerei, dupa ce va asculta inca cuventari de cateva dille, va cere primirea en bloc (in totalitate, fara discussiune) a celor trei legi cari interessedia atat' de multu pre guvernamentali, atunci apoi firesce votisarea va pune capetu certei parlamentarie.

Camer'a representantilor Ungariei.

Siedint'a de la 11. martie, 1872.

Presiedintele Paulu Somssich deschide siedint'a la 10 ore a. m. D'in partea guvernului ad fostu de facia ministri: Lónay, Tóth, Tisza, Bittó, Pauler si Kerkapoly.

Dupa verificarea procesului verbalu alu siedintiei trecute, presiedintele anuncia mai multe petitiuni juredictiunarie cari se trecu la comisiunea petitiunaria. Dupa ace'a aduce la cunoscintia camerei una epistol a eredilor fostului deputatu Ignatius Ghyacy, prin care acesti-a au donatu camerei bibliotec'a repausatului loru parinte, constatatoria din 6400 opuri, cu 20.000 tomuri, si propune ca epistol a din cestiune se treca la comisiunea pentru biblioteca, ca acest'a se faca despusestunile necessarie pentru primirea donului, era eredilor se li esprime protocolu multiumita pentru acesta fapta patriotica. — Bela Perczel propune, ca multumit'a camerei se nu se esprime numai protocolu, ci presiedintele se o comunice si eredilor. Dupa ce mai vorbescu in obiectulu acestu-a Ernestu Simonyi, Toma Péchy si Colom. Ghyacy, camer'a accepta propunerea presiedintelui si a lui Bela Perczel.

Dupa ace'a se presinta mai multe petitiuni, cari se trecu la comisiunea petitiunaria.

Sava Vukovics presinta unu projectu de resolutiune subscrisu de duoi-spre-diese deputati, dupa care camer'a invita pre ministrul de comunicatiune, ca se presinta numai decat' projectul de lege despre construirea calii ferate Becicherecu-Chichind'a-Panciova estu-modu, ca acestu-a se redice la valore de lege inca in sessiunea acest'a. — Projectul se va tipari si distribui.

Adamu Lázár interpeleaza pre ministrul de justitia in privintia interpretarii voluntarie a despusestunii facute cu privire la sequestrarea salaridelor officialilor. — Interpellatiunea se va comunică mai tarziu.

Ignatius Hajdu pune pre biuorulu camerei consensu 59. a petitiunilor deliberate de comisiunea petitiunaria. — Se va tipari si pune la ordinea dillei in siedint'a de sambata, 16. mart.

Raportele comisiunii verificatorie permanente, Paulu Ordozy, relateza, ca comisiunea din cestiune a verificat alegerea deputatulu Fridericu Schäfer, alesu in Sincul Mare, in Transsilvania, reservandu-se terminulu legal de 30 dille pentru presintarea protestelor, ce s'aru face contra alegierii lui. — Deputatulu din cestiune se imparte in secutiunea a trei-a.

Dupa ace'a camer'a trece la ordinea dillei: pertratarea propunerii contelui Iuliu Szapáry acceptata si de Albertu Németh, dupa care pre venitoru camer'a si-tiene siedintie de la 10 pana la 6 ore d. m., si la casu candu sectiunile tienu siedintie, de la 10 pana la 3 ore d. m.

Albertu Németh iè cuventulu spre a vorbi la obiectu, dar' aberandu de la acestu-a si vorbindu despre importanta stergerii regalielor, este indrumatu la ordine din partea presiedintelui. In fine oratorele modifica propunerea din cestiune intr'acolo, ca siedintiele camerei se dureze de la 10 ore demaneti'a pana la 2 d. m. si de la 5 pana la 8 ore ser'a.

Iosifu Iusti accepta propunerea estu-modu modifitata. — Ernestu Simonyi se dechiaru in una vorbire mai lunga contra propunerii lui Németh.

Aless. Almásy presinta urmatorulu projectu de resolutiune: „Camer'a se esmitta una comisiune de cinci membri, carea, dupa ce va fi afisatu si parerile omenilor de specialitate, se prepare si presinta unu raportu despre acea impregiurare, ca ore strica, si intru catu sunt stricatiose siedintiele lungi pentru sanetatea deputatilor. Pana atunci inse siedintiele se dureze numai de la 10 pana la 2 ore (Ilaritate).“

Carolu Bobory pledeaza pentru propunerea lui Almásy si dechiaru, ca a vorbi in cursu de optu dile numai despre ordinea dillei si durarea siedintelor este o comedie, carea vatema demnitatea camerei (drept'a: asié e!) Cu tote acestea inse oratorele nu se poate resolve a collucra la prescurtarea acestei desbateri, de-ora-ce dsa inca vr'e se impedece deliberarea projectului de lege, ce rapesc dreptulu statutelor.

Iosifu Madarász inca presinta unu projectu de resolutiune, dupa care camer'a ar' avé se prorge projectul despre legea electorală si celu despre prolongarea dietei pre cinci ani si mai inainte de tote se delibere tote acele obiecte importante, pre cari le-a enumeratu ministrul-presiedinte in vorbirea sa de joi; si apoi spre a se poté face acest'a fara amenare, camer'a se tien doue si-

Pretiul de Prenumeratilne:
Pre trei lune . . . 8 fl. v.
Pre siese lune . . . 6 " "
Pre anu intregu . . . 12 " "
Pentru România:
pre a. intregu 30 Fr. = 30 Lei
" 6 lune 16 " = 16 "
" 3 " 8 " = 8 "

Pentru insertiuni:
10 or. de linia, si 30 or. taxa timbrele pentru fiecare publica-tiune separatu. In locul deschis
20 or. de linia.
Unu exempliaru costa 10 cr.

dintie pre di de la 10 ore a. m. pana la 2 ore d. m. si de la 5—8 ore ser'a.

Ales. Körmeny face mai antainu o lunga escursiune prin logic'a si filosofia propunerii lui Németh, prin legea electorale si cea despre prelungirea mandatului pre cinci ani si in fine se dechiaru pentru propunerea lui Madarász.

Colom. Tisza, dupa ce vorbesce pana ostenesce, se dechiaru pentru propunerea lui Németh, ér' Em. Henschelmann pentru a lui Almásy.

Ministrul V. Tóth respunde la unele assertiuni ale oratorilor precedenti, fara a se demitte in desbaterea obiectelor din cestiune, dar' cu tote acestea d-sa dechiaru si cu aceasta ocasiune, ca nu poate retrage projectul, de ora ce acest'a nu mai este o cestiune de partita, ci o cestiune a parlamentarismului preste totu.

Daniil Szakács dice, ca si Iosifu II inca si-a revocatu patentele, si ca chiaru Maj. Sa asta-di nu mai eugeta cum a cugetat cu cati-va ani mai inainte. De ce dar' dlu ministru Tóth se nu pota asta-di altintrelea cugetá, decat' cum a cugetat mai inainte cu cati-va septemane? De ce dsa n'are curagiul se dica: „Nu voi se guvernezu cu forti'a. Ddieu cu Voi! Se traiesca parlamentarismul.“ — Oratorele accepta propunerea lui Madarász, pentru carea se dechiaru si Al. Csiky.

Siedint'a se redice la 3 ore d. m.

Siedint'a de la 12. martie, 1872.

Presiedintele P. Somssich deschide siedint'a la 10 ore a. m. D'intre ministri sunt de facia: Lónay, Tisza, Tóth, Pauler si Bittó.

Dupa verificarea processului verbalu din siedint'a trecuta presiedintele anuncia o petitiune a orasului Casiovia in interesul deliberarii procedurei criminale; se trece la comisiunea petitiunaria. — Sigismundu Borlesa cere a si se prelungi terminulu de concediu inca cu 14 dile. I se concede.

Mauritius Jókai presinta unu projectu de resolutiune subscrisu de 11 deputati, dupa care camer'a ar' avé se pertrage projectul de lege despre organizatiunea capitalei afara de ordinea dilei. Se va tipari si distribui.

Adamu Lázár interpeleaza pre ministrul de interne, daca cugeta si candu cugeta a respunde la interpellatiunea ce dsa i-a adressat-o acum de unu anu si diumatate in privintia politiei campestre in Transsilvania.

Blasius Orbán intreba pre ministrul de finante, ca are cunoscintia j despre impregiurarea ca oficialii straini ai dominiului erarialu din Görgeny au privatu satul G.-St.-Imre de tote proprietatile immobile, fara vre-o sentinta judecatoresa si fara d'a respecta dreptulu recunoscute si confirmata alu seculoru? Daca are cunoscintia, apoi cugeta a ajutat pre secui in dreptulu loru?

Julia Schvarcz interpeleaza pre ministrul de cultu si instructiune, ca in ce stadiu se afla de presinte negociatii relative la introducerea instructiunii elementarie obligate in armata, si are de cugetu dlu ministru ca inca in sessiunea acest'a se presinta unu projectu de lege despre perfecta eliberare de dare a intregei averi mobile si imobile a tuturor scolelor confesionale, comunale si de statu, incependu de la scola poporale pana la universitate? Interpellatiunile se presinta ministrilor concerninti.

Ministrul-presiedinte Lónyay presinta mai multi articli de lege sanctiunati de Maj. Sa, cari se publica si se tramitu camerei magnatilor spre acela-si scopu.

Ministrul de comunicatiune Lud. Tisza respunde la o interpellatiune a lui Desideriu Fittler, relativa la construirea calii ferate Buda-Neuszony. Interpellantele se multumesc cu respnsulu si camer'a iè actu despre elu.

Camer'a trece apoi la ordinea dilei: continuarea desbaterii a supr'a propunerii lui Németh, relativa la durata siedintelor.

Ladisl. Tisza se acata de legea electorală, ince fiindu provocatu de presiedintele a se tien de objectu dechiaru ca nu accepta propunerea lui Németh, ci voteza pentru durarea siedintelor de la 10—2 ore.

Carolu Szatmáry computa, ca preste totu din sessiunea acest'a mai sunt doue sute de ore, si apoi areta catu de usioru pota opusetiunea impiedecá, ca atat' legea electorală catu si ori care altu projectu de lege se nu se pota redicá la valore de lege. Drept'a se inchiaie compromissu cu stang'a, dupa care in siedint'a de dupa media-di se se pertrateze numai proiectele cele mai urginti. La casu candu majoritatea nu va accepta propunerea acest'a, oratorele se dechiaru pentru su-

tinerea usului de pâna acum. — Aloisiu D e g r é si Emerica Huszár inca se declară totu in sensulu acestu-a.

Ministrul de finanțe, Carolu K e r k a p o l y, critica, în una vorbire lungă, puseiunea opositionii luata facia de proiectele guvernului, și asemenea desbaterea d'în cestiușe cu desbaterea unei adrese. — Baronul Lud. S i m o n y i respinge atacurile vorbitorului antecedente indreptate contră opusțiișii si acceptă, că siedintele să se tinea de la 10 pâna la 2 ore d. m. si de la 5 pâna la 8 ore séră. — Toma Plâc h y sfatuesce ministrului să prezinte una novella la legea de incompatibilitate, în care să se enuncie, că numai acela-pote fi deputat, care e în stare a petrece în siedintă dile si nopti intrege. — Aronu S zilá d y nu acceptă neci un'a d'între propunerile presintate, ci propune, că fie-care siedintă să dureze numai două ore, apoi să se ventileze sal'a una diumetate de ora si după ace'a era să se suscepă siedintăa.

Siedintăa se inchiaia la 3 ore d. m.

Discursulu deputatului Demetru Bonciu.

pronunciatus in siedintăa de la 27. faură a camerei reprezentantilor u Ungariei cu ocazia desbaterei generali a supr'a reformării legii electorale.

On. Camera ! Trebuie să marturisescu, că nu fără sfidă si lupta propria me folosescu de dreptul meu de a vorbi, mai alesu acum, candu in provintia acestui obiectu s'au adusu atâta arguminte fundate si candu pacientă onorcamere si pâna acum s'a întrebuită, prătare si asiè numai marea importantă a obiectului de sub desbatere me incuragăza a me rogă si eu pre căte-va mominte pentru pretinția atenției a on. camere ; dicu, obiectul d'în desbatere este important, că-ci cestiușe mai ponderosa decât legea electorală, care si-asceptă rezolvarea de la legislație, nu esisto ! Legea electorală este aceea, carea trage in actiunea constituționalismului pre civii si poporele tierei si care sustine si nutrește in poporele tierei interesul viu pentru constituție.

Dupa parerea mea nu esiste lege, care să aiba influenția mai nemediulocita si mai mare asupr'a sentișului de dreptu alu poporeloru, nu esiste lege, d'în care poporul să cunoască si judece mai usioru si mai bine dreptatea său ne-dreptatea, egalitatea de dreptu său negarea ei, decât legea electorală !

Si chiaru pentru ace'a, ja aducerea acelei-a trebuie să grigim, că bas'a si spiretul ei să fia asiediate pre principiile dreptății si ale egalității.

On. camera ! Eu credu, că cestiușe legei electorale nu o voru deslegă interesele partidelor său ale cercurilor, ale naționalităților său ale provinciilor, ci ea trebuie deslegată d'în punctu de vedere alu interesului comunu alu statului si in interesul perfectionării si validității reprezentantei poporului.

Inse cu parere de reu trebuie să dau expresiunea convingerii mele in asta privintia că projectul de lege, ce jace pre mes'a on. camere, nu correspunde scopului pretinsu si dorito, că-ci elu nu contiene principiul si spiretul neci alu dreptății neci alu egalității, si, prin urmare, nu poate produce neci indestulirea interesului comunu alu statului, neci validitatea adevăratei reprezentantei poporului.

Acestu projectu de lege nu numai că nu correspunde cerintelor dreptății, ci — o spunu fără temere — elu contiene nedreptatea cea mai mare, neegalitatea cea mai batoară la ochi, că-ci pâna candu in una parte a tierrei legea sustatatoria, adeca art. V. d'în 1848, care in privintia statoriști capacitatii alegutorilor si a numerului deputatilor amesuratul alegutorilor, respective poporatiunei, facia cu lege electorală d'în Ardélu se poate numi una, de suferit, si e supusa unei desvoltări, că acele despuseiuni si paragrafi, cari servescu spre explicuri dubiose si spre abusuri obvenitorie d'în acestea, să se preciseze ; — pre atunci in Ardélu legea electorală, care s'a adusu numai pentru representarea la dietă de la Pest'a d'în 1848, adeca ad hoc, său mai bine disu, s'a improvizat atunci spre scandalisarea conceptelor dreptății si egalității, se recomenda, pre langa nesce schimbări neesentiale si gole, a se susține si mai departe in vigore.

Nime nu va negă că legea electorală ardelenă d'în 1848 s'a adusu intre impregiurări improvisorie si abnorme, si a sustinută acăsta lege si mai departe insemnă a dă valoare de lege abnormității improvisorate in 1848, si facia cu positiunea nostra faptică si estra-ordinaria de astă-di se poate dice — de nobis sine nobis — de-ora-ce toti scimus că de presentă Ardélul aici in acăsta dieta intru adevăru este forte reu representat.

Paragraful 3 alu art. de lege d'în 1868, ce e dreptu a lasatu in vîgor legea electorală pâna la dispozițiile ulterioare ale legaliștii, si de-si nu potu aproba că acea abnormitate chiaru si atunci s'a sustinută mai departe, după ce inse legaliștii la 1868, pentru multimea agendelor, nepotindu-se occupă cu indreptarea legei electorale, neci pentru Ardél n'a potutu aduce o lege nouă electorală, acum o trece cu vederea, observu inse numai atăt'a că cu respectu la impregiurări, la multimea si urgintă a agendelor d'în 1868, neglegere de atunci nu e atatudo condamnatu, că cea de acum, să celu pucinu nu se poate areta asiè limpede posibilitatea negligerii

că acum, candu — pre cum amintii — un'a d'în acele doue legi electorale, si inca cea mai bună se indeptea si mai tare, pre candu cealalta, adeca cea mai rea, se sustine pre cum e. Totu asiè nu corespunde de locu projectul de lege neci interesul comunu alu statului, că-ci acestu-a, in prim'a linia, pretinde indestulirea poporeloru d'în statu.

Acum, cum că majoritatea preponderanta a poporatiunei Ardélui nu e indestulita, o scimus cu totii, dar' scimus si aco'a si credu, că nimene nu se va indoii, că indestulirea si impaciuirea acelor popore si națiunii e pentru statu de interesu mare, ba chiaru de viciu si impaciuirea acelora-a trebuie esoperata cu ori si ce pretiu.

Ei, dar' cum să ni potemu imagină impaciuirea poporeloru neindestulite d'în Ardél si cum să se cascige ele pentru interesul comunu alu statului, candu prin neproporțiunea cea mai frapanta si nedrepta a cercurilor electorale facemu impossibilu, că reprezentantii loru să se infaciseze intre noi si să pota intinde man'a de impaciuire.

Eu d'în parte-mi vedu mai pucinu periculu pentru statu daca nu se potu impilo tote dorintele reprezentantilor unui poporu, decât atunci candu poporul se impedeca a-si dă expresiune dorintelor sale si e constrinsu a le invecă in sine.

Si intre astă-feliu de impregiurări ore ce va cugetă acelu poporu, care astă-di e ne-indstulit si nu poate luă parte la drepturile constitutioane basate pre dreptate si ecuitate, si ce sperantia i mai remane pentru venitoriu, daca acum vede d'în nou, că nu poate cascigă neci ce'a ce formează partea cea mai mica a dorintelor sale ; cum dara să pota acceptă, că va obtine candu-va de la factorii actuali ai poterii deplin'a folosire a egalității de dreptu.

In fine projectul de lege nu numai nu correspunde validității adevăratei reprezentantei a poporului, ci, o spunu francu, elu este o adevărată satira a reprezentantei poporului. //

A fostu satira si pentru cuvintul „reprezentant'a poporului“ cuprinsu in legea electorală ardelenă, nu voiu inse a scrută că acea satiră a ideei reprezentantei poporului de unde si d'în ce intentiuni a emanat, eu o ascriu rateciriilor dietei de atunci d'în Clusiu său pote neprecheperei suficiente a conceptului „reprezentant'a poporului“, incătu adeca nu s'a cunoscutu destul de bine si chiaru realitatea reprezentantei poporului, fiindu el atunci iuca idea nouă.

Der' cum că si acum după desvoltare de 24 anni a ideei reprezentantei poporului, satir'a acestei-a este imbrăcată in o astă-feliu de lege ; că acăta abnormitatea improvisată astă-di era se validitate de lege, acătă, nu e erătă, nu o potu atribui ratecirei său neesperintei, ci ea trebuie să aiba astă-di alta intentiune specială, si anume, o dicu publice, ea are intentiunea numai si numai de a sustine securu poterea si majoritatea de astă-di.

Chiaru neci d'în principiile si causele enumerate nu potu acceptă projectul de lege, depusu pre măs'a on. camere, de basa pentru desbaterea specială, dar' nu-lu potu acceptă neci d'în caușa positiunii care a luat-o on. camere facia de cestiușe uniunii Ardélului.

Atunci, candu in camera se desbateă cestiușe uniunii, legea uniunii, asiè precum esiste ea si astă-di, nu la putine atacuri a fostu espuso d'în partea ardelenilor, si pentru ce ? pentru că ei erau ingrițiti de drepturile loru constitutionale. — Si ce a disu on. camere la acătă ? Ace'a, că unitatea de statu a cestorou două tiere va forma unu statu constitutionalu mai tare, mai poternicu, si că poporele ambelor tiere si-voru reprezentă drepturile loru constitutionale in legaliștina comuna. Acestu projectu de lege, cu referintia la Ardél, acum nu rectifica positiunea on. camere de atunci, ci tocmai cea contraria facia de uniune ; că-ci d'în spiretul projectului de lege se vede că ce'a ce atunci s'a negatu in principiu, acum o dovedesce faptic projectul de lege, adeca ace'a că adevărat'a uniune in faptu nu esiste, că-ci atunci cu privire la alegere si reprezentare ar trebui să esiste un'a si accea-si legătățu d'incolu cătu si d'incoce de délulu regelui. (Aprobare in stang'a).

Nedreptatea ce provine d'în acăta abnormitate este, că, pâna candu pre ardeleni i incarcămu cu tote greutățile, suntemu destul de masteri a li denegă acele drepturi, cari pentru noi ni le asecărău prin lege.

Nu cunoscu statu, care stă sub una guvernare uniformă, că in acelă-să esista două legi electorale, in cari drepturile alegutorilor si numerul reprezentantilor să se măresc cu mesura deosebită.

Dupa dreptu legea uniunii a stersu marginile naturale ale cestorou două tiere, dar' legea electorală d'în 1848 si projectul de lege de acum redica margini arteficiali intre aceste două tiere, cari nu concedu că ideea uniunii să devina corpul.

Eu d'în parte-mi neci candu nu-mi voiu dă votulu pentru una astă-feliu de lege abnormă, pentru una astă-feliu de parodia a interesei unității a cestorou două tiere unite.

On. camere ! me rogu de ertare, dar' trebuie să marturisescu, că in acestu projectu de lege vedu d'ui calculi d'în partea guvernului si a partidei sale.

1. Unul d'între calculi este indreptat contra românișmei precum penitorie d'în Ardél, că-ci vedu că romanii

neci pre terenul reprezentării nu se potu bucură de egalișate, indreptare, fiindu că numerul deputatilor alegundi, tot mai in acele părți, cari sunt mai cu sema locuite de români, este in disproportiunea cea mai abnormă ; acătă o consideru de adeverata ignorare si batu-jocorire a națiunii române.

2. Celu-a-laltu calculu este indreptat intru acolo, că Ardélul să se pota rutienă de refugiu pentru deputați partidei guvernamentale, adeca, că peatru cei cadiuti aici să se pota astă unu surogat in locul cercului electoral perduto (Aprobare si ilaritate in stang'a.) Séu dora voitu, d'în Ardélul să facemu una Corsica, care, după ce tota Franția a n'a voitu să alegă pre unu Rouher, napoleonidulu d'în acum, pre asiè numitul vice-imperatu, l'a alesu apoi ei (ilaritate). Asiè este, asiè este ! in stang'a.)

Pre cum vedu, sermanulu Ardélul totu-si se pota esplană bine, de-si elu se impartesiesc de drepturile comună copilulu masceru in vietă familiari. Odiniera fia-că pretindinte, care aici n'a potutu cascigă nobilitate, si-adecă d'în Ardélul epistola de nobilitate cu sigilu mare (ilaritate), acum inse, care cade aici se alege acolo de deputu. (Asiè e, asiè e ! in stang'a.)

Eu inse credu, că o astă-feliu de politica totu nu e foiositoria pentru ascurarea partidei si pentru statu, ci e a atâtă mai periculosă, că-ci cu o astă-feliu de politica nu e voru impacă neci candu poporele d'în Ardél si națiunea româna ! Séu dora crede guvernul si partit' sa, că n'are lipsa de acea impacare ? séu dora cestiușe croata nu e destul de mare necasă pentru guvern ? séu dora, in fine, credeți, că aici in Ungaria este indestulire si asiè dar' d'în Ardél nu trebuie să mai cugetăm ? — Daca cugetă astă-feliu guvernul, apoi, după parerea mea, se insila tare, fiindu că neci aici indestulirea si fericirea nu e asiè de mare precum se bucină ; că-ci prin astă-feliu de legi ciungarite si esclatale numai pentru impresiunea si scopurile momentane neci aici nu se pota agiunge indestulirea, că-ci facia o astă-feliu de legi in fine indelungu-rabdararea poporului slabesc.

Permita-mi, on. camera, că să illustrezi indestulirea de aici prin unu eveniment, ce nu de multu să intempește cu ocazia alegerei mele de deputatu.

Nu mi e scopul să dicu, că fenomenul acestuia care lu-voiu enarră, este semtiementu universalu in tiera întreaga, dar' acelă-si e caracteristic pentru starea noastră si e destul, daca numai in unul său in mai multe locuri se dochiara astă-feliu alegorii ! (Să audim !) C'ocasiunea alegerei mele adeca, manifestandu-se buna intelegeră si frățietate intre alegorii de |diferite naționalități, unul d'între alegorii se adresa către mine cu c'vintele următoare :

„Spune, dle deputatu, colo susu domnilor aceloră cari facu legile, că noi aici scimus traî unul cu altul in buna intelegeră si frățietate, scimus că, după ce sortea ne-asidiște pre acestu pamentu comunu, nu n'ie chiamarea traî unul in contră celui-a-laltu spre stricarea patriei, ci i pace si cu poteri unite reciproce să ne neștimu spre fericirea patriei ; asiè dara să nu ni aduca astă-feliu de legi, cari neci urma nu este nici de buna intelegeră, neci de frățietate, si cari nu indestulesc neci pre unguri neci pre romani !“ (Aprobare.)

Erte-me on. camera, că m'am provocat la acest incident, dar' prin acătă am voită să semnalez, că prin aducerea astorii-feliu de legi, in adevăru nu poporul român ci chiaru aceste legi, cari n'au de basa egalitatea, partinitorii loru sunt acei-a, cari provoca si sustin cestiușe naționalităților ; cu o astă-feliu de lege nu vom complană cestiușe naționalităților, ci mai tare o vom incurca.

Să nu ni iie deci n'ie romanilor nime in nume in reu, daca aici, in camera, atingemai mai adese-ori cestiușe naționalităților, că-ci morbosulu, suferitorulu, in donile si suferintele sale e siliciu a errumpe in vaereri.

Si eu consideru de nefericire, candu in corpulu statul sunt părți morbose, acele trebue vindecate, că-ci daca si neglighiază vindecarea, atunci corpulu întregu e pericolit, d'ora cea partea cea morbosă nu se pota trăi d'în întregul corpului, fără a lu ciungari.

Dupa aceste credu, on. camera, că cu dreptu cuvintu potu pune aceste două alternative, adeca : séu este necesitatea neincungiușata pentru indreptarea si modificarea legei electorale, séu necesitatea nu e atâtă de neincungiușata incă acăta legă se nu se pota aplică inca una-data.

Daca necesitatea nu e chiaru neincungiușabilă, atunci dieu, ar' fi fostu mai bine a-i dă pace, decât a prezenta unu astă-feliu de projectu ciungarit ; căci prin acelă-si tot mai tare se irrită animalele neindestulite ale poporeloru Ardélului si le intarimă totu mai tare in cestiușa loru pasări ce au luat. (Aprobare in stang'a estreme.), fiindu că perdu si sperantă pentru validitatea drepturilor constitutioanli si a adevăratei reprezentantei a poporului. — Daca daca indreptarea si modificarea a devenită neincungiușată precum a si devenită, atunci si pentru Ardél ar' fi trebuitu a aduce unu asemenea projectu de lege.

Motivandu-mi si dandu prin aceste expresiune opinii mele, că nu potu primi projectul de lege, ce jace in teia nostra, voiu cutesă, daca voiu fi fericită a me n'buchură vre-o căte-va minute de pretinția atenție a on. camere, a face unele obserări modeste asupr'a argument

rilor aduse de dlu ministru de interne intru sprigirea projectului de lege.

In partea a dou'a a motivarii sale, dlu ministru a binevoitua a spriginti esactitatea conscriptiunii, asie e ! si eu recunoscu conscriptiunea parmanentă de buna si practica, si nice că voi se vorbesc în contr'a ei, ci numai acea argumentare o aflu prè curiosa, prin care dlu ministru a spriginit-o, adeca prin defectulu neperfectiunii conscriptiunii din 1869 ; acest'a eu inca nu o afirmu si nu o tienu de buna, inse aprobu compunerea officiosa a conscriptiunei permanente ; acum numai despre ace'a me mai indoiesc, că ore conoscutu-a dlu ministru si atunci defectulu conscriptiunii din 1869, candu a spriginitu projectul de lege despre organisarea tribunalelor ; — e probabil, că atunci n'a cunoscutu acele defecte, că-ci tribunalele s'au organizat pre baza acelei conscriptiuni, cari de buna sema aru fi reesit mai bine, daca conscriptiunile, ce au servit de baza, aru fi fostu mai perfecte.

In fine, dlu ministru a binevoitua a-si inchisă motiva-re sa cea virtuosa si plina de effectu cu cavitile „că in privinti'a emendarii si modificarii legii electorale a mersu pana la acele margini ale reformelor, pana unde au concessu acest'a relatiunile politice si prudintia politica.“

Eu cred, onorab. camera, că dlu ministru a urmatu politic'a prudintiei in interesulu guvernului ; negu ince, că d-sa ar' fi urmatu si politic'a dreptatii. — Asemenea cred, că si Bach si Schmerling, sub pretestu că urmeza politic'a prudintiei, au tienutu Ungaria sub absolutismu decennie intregi. Totu politic'a prudentiei a urmatu-o, din punctul seu de manecare, si Napoleonu in Francia ; si daca ar' fi urmatu elu una politica mai drepta si mai pucinu prudenta, de buna sema Frânci'a n'ar fi ajunsu la umilirea, a carei victima este inca si asta-di.

Eu dura asiu dor, că dlu ministru se urmeze, in interesulu statului, una politica mai multu drepta si mai pucinu prudenta, pentru-că prudintia politica, carea stă in pusetiune contraria cu dreptatea, obicinușe si de regula a se resbună, si inca nu a supr'a aceloru-a, cari o urmeza, ci mai vertosu pre spatele si ravasiu civilor statului, cari nici-decătu nu sunt partasi la acest'a. Manecandu din aceste considerante, me alaturu la projectul de resolutiune alu lui Colomanu Tisza (Aprobare din stang'a).

Honorodele romaneschi (comit. Satu-Mare) 15 febr. 1872.

Dle Red. Mai din tote comitatele, pre unde locuesc romani, s'au facutu incunoscintiari in colonele acestui diuarin, seu in alte diuarie nationali despre decurgerea si resultatele restauratiunilor comitatense; numai noi satu-marenii, vedu, că si in acesta privintia ne desceptam cam tardu ; dar' cred, că si acum e mai bine, decătu a tacé cu totul. Pentru intarsire, din parte-mi, nu am in catrău, de cătu a me escusă, folosindu-me, ce e dreptu, de o escusare cam rossa de betrana, dar' totu-si dreptu, — cum-că adeca am acceptat, că se esa in publicu cu acestu lucru unu condeiu mai dibaciv, de cătu alu meu. Afara de acest'a sunt pre aici unii frati in Cristosu si altii in Traianu, pre cari i-am obseruatu cam de multisoru, că li-aru placé forte, daca subscribulu s'ar' cam ascunde dupa cupitoru, să nu mai faca vorba multa in lume neci cu condeiu, neci cu gur'a cu alte cuvinte, precum se dice pre la noi, e se lase la tocan'a! (pote, că se faca chiaru si tocanariu-mamaligaru.) Eu me tienu de crestinu bunu, si bucurosu facu placere ori si cui, candu cu ace'a nu facu stricare nimenei. Astfelu, voindu a satisface acelei dorintie blonde, de unu bunu tempu in coca nu am scrisu nemica pentru publicitate, si neci cu vorb'a nu am prè-infestatu pre nimenei. Si éca, chiaru si asié, mai in tomn'a trecuta nesce domni si amici din orasiliu Satu-Mare si giuru se acatiau de mine că si scaiu de oia, că eu i-asiu fi atacatu in corespondintia destulu de nejusta, ce esise de pre malulu stang'u alu Somesilui, subsemnata cu literale E. L., tractandu despre pregatirile noastre la primirea adunarei gen. a societati pen-tru infinitiarea fondului de teatru nationalu. Anonimul E. L. pre carele eu neci pana asta-di nu l'am potutu scî cine este, s'a portatu destulu de necavalere, că s'a lasatu si se lasa pana acum pitulatu. Era DV., Dle Redactoru, sunteti rogatu, că facia cu mine, să scoteti din retacire suppositionile Dloru si amiciloru respectivi. *) De altmire, cătu pentru mine, li-am sposu-o si in facia, că neci strica, neci mi folosesce, daca voru perseveră in parerea loru, seu ba.

Vedindu dura eu, de una parte, că nimene uu mai scrie nemica despre resultatulu restauratiunei acestui comitatu facia cu romanii ; de alta parte, si mai veatosu, cedendu provocarilor unor frati si amici chiaru si dinalte comitate, vi-nu a cere ospitalitatea Dvostre, Dle Redactoru, si totu odata scus'a aceloru frati in Cristosu si in Traianu, caror potete li-aru fi mai placutu, că se tacu si acum, — daca cutediu asta-data a esf de dupa cupitoru si astfelu a li strică placerea inocenta ! Dupa aceste premise, cari pen-tru orientarea multoru-a, le-amu aflatu necessarie, să ne apñcamu de lucru !

*) Este detorintia Red. a declară, conformu adeverului, că nu DV. sunteti autorulu acellei corespondintie.

Red.

Comitatulu Satu-Mare, pre una aria de 108. mil. □, are mai bine de 250,000 locuitori, si acestei-a mai bine de diumetate sunt romani, cei-a-lalti magari, siovabi, ruteni, armeni, slovaci, ovrei si tigani. Dupa legea noua acestu comitatul are 460. membri de comitetu comitatensu, si intre acestei-a abié sunt 30. de romani (27. alesi si 3. virilisti). De voimu a fi drepti, cauta să recunoscem, că cau'a pentru care avemu asie putieni membri la comitetu, suntemu si noi ; dar' că preste acest'a si aici au valore causele din alte comitate mestecate, se intielege de sine. Lucrul a fostu cu totul nou, in cătu neci cei cu poterea in mana nu s'au sciutu orientă de ajunsu ; era noi romanii, cu putiene exceptiuni, se pareă, că nu ne interesam multu de noua organisare. Astu-feliu in multe cercuri electorale pure romane, s'au alesu magari, siovabi, si chiaru ovrei. Tote că tote, dar' candu vedea, că putienii fosti officiali comitatensi romani, exceptis excipendis, nu numai nu faceau nemica in cerculu loru de activitate pentru a scote la cale alegerea de membri romani, ci chiaru se opintau din respoteri a trantii pre candidatii romani, te cuprindeă amaritiune pana la suflu ! Astu-feliu, că se tacu despre altii, fostul, si prin intrepunerea romanilor realesulu jude cercualu S. St. a intrebuitiato tote mediu-locale si terrorisările pentru că se trantesca la alegere pre subscribulu, ce nesuccedendu, pre langa tota poterea pretoriala, s'a dusu dela loculu alegerei amenintiandu — cu budiele — — inflate. Acestu domn credu că nu se va supera premine, daca i voiu spune, că Dni'a sa, pre langa căte tote slabitiunile omenesci, de altmire in mesura mai mica seu mai mare comune toturor moritorilor, ar fi forte bunu romanu, daca cum-va nu aru fi pre lume altu neamu de cătu romanii.

Dupa alegerele nu préfavoritorie pentru romani, pre 8. ian. a c. ne adunaramu in Carei la restauratiune. Aici apoi convenindu membri romani căt'i potura, că-ci căt'i va remasera si pre a casa, era altii mai asteptau a fi si cumenaciti, — ne-amu contielesu, să facem toti pasii possibili legali pentru a reesfu officiali romani in cercurile romane. Intre acestea se latise fain'a care in realitate s'a si constatatu, că stang'a va fi in majoritate ; pre langa tote acestea ince noi nu amu aflatu cu cale a pactă cu dins'a, ci amu remasu fia-care pre langa convingerea sa politica, precum merseramu de a casa, adeca cam diumetatili intre stang'a si drept'a, si fia-care d'in noi in conferintiele private merges la partidă de care se tieneă, spre a lucra acolo pentru interesulu nationalu, in care cestiu noi romanii, multi putieni, căt'i amu fostu, totu-de-a-un'a amu fostu solidari si amu votatu in solidaritate. Ce amu cerntu noi in conferintiele private ale cluburilor politice, tote ni le-au promisu si stang'a si drept'a ; dar' dical'a, că e mai usioru a promite, decătu a implini, s'a constatatu si aici in mesura buaxisora. Dealmtire inca inainte de a se incepe alegerele de officiali, a mersu o deputatiune de romani la Dlu prefectu alu comitatului, Nicolau Ujfalussy, cerendu a se candidă 2. romani pentru officie din centrul, era pentru cercurile locuite de romani officiali de acei-a, cari pricepu limb'a poporului si in specie cari sunt din sinulu poporului romanu. D. Sa ne-a primitu cu affabilitate-i indatinata, ma potu dice, că observandu apropiarea si ore-si-care incredere a nostra, ne-a primitu chiaru cu bucuria, si nu numai ni-a apromisul implinirea dorintielor nostre legali si drepte, precum insu si le-a recunoscetu, ci ne-a si provocatu să-i substerne o lista de candidati romani, din care la candidare să se scia orientă, ceea ce noi pre terminulu datu amu si facutu, recomandandu in list'a nostra 12. romani, pre cari i-amu cugatatu de cei mai qualificati pentru posturi de officie comitatense. — Comisiunea candidatoria, precum se pot presupune, s'a compusu din trei membri ale si din stang'a, care era in majoritate (cu 25—30 insi) si din trei de-n umiti de cătra comitele supremu — — din drept'a. Ce dispute infocate si lupte parlamentarie s'au escatu din acestu incidentu intre stang'a si drept'a in comitetu, nu va interessa multu pre lectorii acestui diuarin ; destulu că comitele supremu, că presiedinte, cu o tactica rara, potu dice chiaru admirabila, a sciutu impacă animale, in cătu dupa incepulumu viforosu, alegerele au de-cursu in ordine buna, candidandu-se si alegandu-se officiali atat din drept'a catu din stang'a. D'intre cei 12. romani recomandati de noi, numai chiaru unulu nu a fostu candidat ; deci comisiunea candidatoria (in care de altmire nu a fostu neci unu romanu) si in specie Comitele supremu merita recunoscintia nostra pentru loialitatea dovedita facia cu noi. Resultatulu ince nu ne-a indestulitul pre deplinu, că-ci nu avemu, de cătu 2 judi cercuali si unu jude orfanalu ale si si duoi comissari de drumu denumiti, — anume Simionu Stanu, jude cercualu in Tier'a-Oasiului, Augustinu Szabó, jude cercualu si Demetriu Popu, jude. orf. ambi in cerculu alu II alu Carasieului, — era Ionu Tom'a si Petru Nistoru, comissari de drumu. Partid'a stanga, care se lauda multu cu democratismulu seu si fratinfatea facia cu nationalitate nemagiare, nu si-a luatu ostenela și merită acesta lauda din partea nostra ; că-ci fiindu ea in majoritate, ar' fi potutu allege mai multi romani, de-ora-ce in candidatiune au fostu destui ; ceea ce inca nu partidei stan-gie avemu de a multiam ; dar' si cei cu mantaua democratica totu cam mai multu promisutu, decătu dau. Ma se pote, că dora noci atatia romani nu s'ar fi alesu, daca Dlu Gavrla Lazaru, membru alu comitetului comitatensu, in una conferintia privata a stangei nu si-aru fi tienutu o vorbire

eclatanta, prin care i-a succesu a-i capacitate cătu de bine. Vorbirea acest'a a fratelui Lazaru a facutu chiaru furor, in cătu ori cu cine vorbeai, nu andai, decătu laudandu cuventarea minunata, ce a tienutu o preotulu romanu din Domohid'a in clubulu stangei, si insi-si cei mai iscusiti d'entre fratii magari au recunoscetu, că asie eminenta vorbiri nu multe au mai resunatul intre acei pareti. Effectul acestei vorbiri classice in feliul seu a fostu, că dupa ace'a alegerele au decursu si in favorulu romanilor mai binisioru. Resultatul pentru noi, ce e dreptu, nu e preindestulitoru dar' in comparatiune cu alte comitate, chiaru si transilvane, satu-marenii totu-si nu stau de totalu reu. Preste aceste bine se insemnatu si ace'a, că in legea municipală se dice apriatu, cum-că celu ce voiesce a intră in officiu comitatensu, are a se insinuă la comitele supremu spre a fi candidat ; era d'entre romani, precum scimus noi, nu s'au insinuatu altii, de cătu cei cinci, cari si sunt alesi ; ma cei mai multi candidati de ai nostri neci că au fostu de facia la restauratiune, ci unii petreceau chiaru prin alte comitate, si comitele supremu, pentru că se-si arete loialitatea facia cu, chiaru abandu-se do la lege, totu-si-i-a candidat. Apoi, dieu, cine dorescinece a ajunge ce-va scopu are a se folosi de mediu-loce condutorie, a ostens si alergă dupa ele ; că ci porumbulu frigru nu sbara la nime in gura.

Ni s'a imputatul din partea fratilor magari, că nu ne-amu apropiatul de ei si nu ne amu arestatu cu incredere, astu-feliu nu li-amu datu modu si ocasiune, să ne cunoscă, neci pre noi neci dorintiele noastre. Se poate, că preocupari au fostu in ambele părți, dar' ori-cum să fie, iniatiiva trebuia să se faca din partea loru, apoi apropiarea si increderea să fie imprumutata ; că-ci nebunia este a fugi dupa carulu ce nu voiesce a te asteptă, si acest'a, celu putienu pana acum, éra, dieu, cam asie si pre la noi. Cu acesta ocasiune dara ne-amu apropiatul noi, si cu bucuria avemu a marturisit, că nu amu gasit racela in mesur'a, de care ne-amu temutu, de-si aru fi potutu să ne imbracisidie cu mai multisiora caldura. Fia, că in venitoriu apropiarea si increderea imprumutata să prosperedie intre noi, si fratinfatea si contielegerea să-si aliba fructele dorite pentru ambele părți ! Incepulumu s'a facutu. Venitorulu e innainte. Mai slabiti si pana una alta, fratiloru, cu epitetele de „magiarofag“ si „daco-romanist“ pentru tota nemic'a. Si mai lasati panea aceea a se impartă fratiesce că se nu fia unii preasutu, altii preaflamandi, ci să ajunga toturoru intr'una forma ca la frati, atunci apoi va fi pace si indestulire si in casa si la mesa atunci apoi cu totii la olalta vomu plecat, caudu va fi lipsa, voio si la lucru

George Marchisiu.

VARIETATI.

** (V in de care a galbezei oiloru.) D'in Lipov'a se comunica in „Alb.“ dintr'unu calendaru vechiu unctionariu leacu contra galbezi oiloru : Să se iee 2 lb. apa de arama seu galitia (Kupferwasser, aqua cupri) ; 2 lb pétra putiosa ; 2 lb. sementie — bombe — de „dafinu“ (Lorbersamen Laurus) ; 2 lb. frundie de „arinu“ (Erle oder Eller, Alnus glutinosa) ; 7 radecine (bucati) de ierba (ce se chiama Farrenkraut, filix major) ; tote acestea se potu cere la macaru ce „apoteca“ si se voru afilă. Acestea trebuie să se usce in cupitoru, dupa ce se va scote panea. Dupa acest'a inca să se mai iee pre de done ori atât'a ierba de galbeza (Egelkraut) uscata. Mai pre urma să se iee la acestea si 4—5 lb. de gainatul uscata (gunoiu de gaini.) Acestea tote să se faca prafu (pulbere) si să se amestecu cu 40—50 lb. de sare, si apoi să se dñe olsoru celoru galbagiose dintru acest'a saratura numai atat'a odata, cătu aru vré se manance, si tota galbez'a va peri.

Inse este a se luă sem'a, că oile in diu'a aceea, in care vré cine-va să li dñe acesta saratura, demaneti a mai inainte bine să se adapte, fiindu că dupa ce voru mancă acesta saratura, atât'u intr'acea dì, precum si intr'a dòu'a dì, va trebui bine să se padiesca să nu bée apa, că-ci altmirele nu numai nu va folosi acestu leucu, ci la multe d'entre ele va aduce si morte.

La 8 dñe dupa acesta leucuire, pote să se ucida oia a aceea, care se socotesc d'entre tote mai galbagiose, si afandu-se dora inca intre maruntaiele ei de acelu felu de galbeza, atunciase să se mai dñe inca odata acea saratura (inse totu cu luare de sema că se nu bée apa), si se voru vindecă tote de buna sema.

Acesta doatoria dobândindu-o amu cugetatu să facu prob'a, dar' pentru că prescriptiunea aceea sună pentru mai mare turma de oi, eu acesta proporția amu facutu pentru 100 de oi, adeca am luate :

- 3 loti apa de arama,
- 3 loti petra puciosa,
- 3 loti sementie de dafinu,
- 3 loti muguri de „arinu“, (pentru că frundie n'am aflatu nici in apoteca, nici in padure),
- 3 loti érba filice (Farrenkraut, filix major), fiindu că radecina in apoteca nu am aflatu,
- 6 loti de ierba de galbeza (Egelkraut).

Acestea tote le amu cumperatul din apoteca cu 46 er., apoi amu luate 6 loti de gainati si dupa ce s'a scosu panea le amu bagat in cupitoru pre o scandura, (afara de ap'a de arama si de petra putiosa, că acestea s'ar

fi topit) si uscandu-le bine, le am facutu prafu, si amestecandu-le bine cu 6 lb. de sare merunfu macinata, am adaptat oile si inchidiendu-le in staulu, li-am presaratu d'in saratur'a aceea prin troce, atat'a catu au potutu linge, d'in carea saturandu-se, curundu au inceputu a stă tiepene in picioare, a tremură, a inholbă ochii, a lasă capulu in josu, ba si a pică la pamantu, de cugetamă că dora tote voru peră. Ci preste pucinu tempu au inceputu oile a manca si a fi vesele, numai ce se siliu tare a esf d'in staulu, ci eu le amu padit bine, de n'au mersu la apa in done d'file.

Dupa 8 d'file, era li-amu datu totu cu acea padia d'in saratur'a aceea, si n'au picat d'in oile mele altale făra numai acelea, cari mai inainte au fostu slabitu cu totulu. Si intre acelea inca n'a fostu atât'a galbeza, căta in cele ce picasera mai inainte de a le lecui, si galbez'a, care s'a aflatu intre acestea, inca era galbina, si fara de potere, asiincat pecurariulu d'icea, că nu de galbeza au perit, ci de slabie.

Acestu lecui trebuie datu oilor indată cătu se cunoscu, că sunt stricate de galbeza. Si de va observă cineva mai tardiu bol'a acăstă in oi, le poate lecui in orice tempu, netemendu-se că voru lapetă; eu inca le am lecutu cu o septemana inainte de fetatu si neci un'a n'a lapetatu. Inse trebue luatu săm'a, că se nu se lecuesca pre ploie, său in staulu unde este néua, căci ploia si néu'a lingandu-o, li poate aduce perire.

Despre bunetatea si folosulu lăcului acestui-a fia-cine poate fi incredintat, pentru că oile mele, cari au fostu găsite si incepeau a slabii, s'au vindecaturi si acum se ingrasie. Dar' mai vertosu d'in acăstă poti culege folosulu lăcului acestui-a, că pecurariulu celu ce au galbezit turma, au avutu 19 oi, si numai una i-a remas; asisderea unu veru al lui a avutu 24 de oi, si tote au perit, pentru că n'a vrutu să le lecuesca.

** (Ad vocata nou romanu.) Domnul Grigoriu Stetiu, adjuncta de concepistu la tabl'a regesca d'in Pest'a, facu in 7. martie censur'a de advocatu cu succesu eminente.

* (Cetimindu-ariul, Pester Lloyd,) că in comun'a Sajó-Szent-András, in cottulu Dobâca, 15 familie „neunite” trecuta in d'filele d'in urma la beserică rom. cat. si d'impreuna cu religiunea si-au parasit si nationalitatea. — Asceptam informatiune esacta de la ordinariatulu respectivu.

Sciri electrice.

Vie na, 12. martie, D'in Madridu se telegafeza diuariului „Tagespresse”, că la cererea clubului republicanilor d'a dechiară resbelu regelui, Castellar respuse, că elu insu-si va impusca pre ori si cine care va profană sant'a causa republicana.

Bucuresti, 12. martie. Principes'a Elisabet'a pleca asta-di de aici si merge preste Pest'a si Vien'a la Rom'a, pentru a-si restaură sanetatea atacata de friguri.

Pariu, 12. martie. Retragerea lui Pouyer-Quertier nu va ave influenția nefavoritoria a supr'a cursului negocierilor pendinte cu guvernulu nemtescu. Thiers dechiară asta-di in unu cercu alu deputatilor, că are firm'a sperantia, cum că occupatiunea va incetă inca inainte de espirarea acestui anu, cu alte cuvinte se va esoperă unu modu in privint'a solvirii celor trei miliarde.

Vie na, 13. martie. Diuariul „Neue f. Presse” comunica d'in Pis'a: Tenerimea de la universitate inchise eri auditoriele, cari se redeschisera prin una patroa politiana; auditoriele stau gole, teatrulu e inchis. — Corpulu lui Mazzini se va transporta preste Spezzia la Genev'a, unde se va asiedia la odihn'a eterna.

Vie na, 13. martie. Diuariul „Tagespresse” se telegafeza d'in Rom'a, că missiunea principelui Fridericu Carolu, d'a impactă pre pap'a cu Itali'a, nu a reusită.

Berolinu, 13. martie. Dotatiunea se va impartă in modulu urmatoriu: principale Carolu, Moltke, Roon si Manteuffel primescu căte 300.000 taleri; Göben, Werder si Delbrück căte 200.000; Voigt-Rhetz, Fransecky, Alvensleben si Blumenthal

căte 150.000; trei-spre-dieci generali căte 100.000 si regelui Bavariei se voru dă spre distribuire 300.000 taleri.

Burs'a de Vien'a de la 13. martie, 1872.

5% metall.	650.5	Londra	11080.
Imprum. nat.	71.30	Argintu	109.25
Sorti d'in 1860	103.—	Galbenu	5.24
Act. de banca	844.—	Napoleond'or	8.89
Act. inst. cred.	341.—		

Propriet., edit. si red. respondiet.: ALES. ROMANU.

Sifilitic'a si impotentia,

fia vechie său de curundu nascute se voru trată dupa metodu homeopaticu de Dr. I. Ernst Pest'a, strad'a idolilor nr. 6., etagiul II., usi'a nr. 15., de 2—5 ore dupa media-di.

Aceste morburi se trateaza a dese ori i modulu mai usioru cu doze mari de iodu si argintu viu, si acă se face numai spre ajungerea unui rezultat momentu. Pacientii vindecati in modulu acestu-a voru căde mai rundu său mai tardi in morburile cele mai infricosi inca in aduncele betranceri voru avé, dorere, a su greu de consecintele acestei tratari usiore si superfici Scutu contr'a acestorui felii de pericule ofera metodu tratare homeopaticu, care, precum este cunoscutu, nu nu că vineca dorerile cele mai invecite, ci efectul lui e asid de binefacitoriu, inca nu lasă nice cea mai mica mere de urmări reie. Diet'a ce se va prescrie este sim si usioru de tienutu.

(7—12)

Feriti-ve de speculanti amagitori!

Intra multe asturieri, mai ales cele de orologie, sunt unele prea pompose si compuse cu intenție de a prinde in cursa pre locuitorii de la tara (provincial). Ori si cine dar' intra interesul sau propriu feresca-se de a cumpăra orologie pentru cari vendatorii nu potă dă garantie de ajunsu. Orologie cum peate la mine se potu totu-de-un si dupa placu ar a mi se returnă, au a se schimbă cu altale, una dovedă acăstă despre cea mai esactă soldatită.

MINUNTELE DILELORU NOSTRE

sunt orologie prea-bine regulate, cari se vedu cu reversale de garantie pre 2 anni; acele se vendu, precum se potă vedea mai la valo, cu preturi forte mici, numai de trecesea loru să fie mai mare. Deei, nimene să nu scape ocaziones binevenita de a se provead cu unu asemenea obiectu statu de trebuintos pentru fusescă casa.

Pentru tote orologiele se garantează că la orologeriu.

1 orologiu frumos cu capsula de bronzu si cadranul emailat	f. 1.30
1 cu cadranul de porcelana emailata	f. 1.60
1 cu suaria (care bate)	f. 2.80
Ori care d'in aceste, impreunat cu desceptatoru, 20 cr. mai multu.	
1 orologiu, formatu mare, frumos lucratu, cu cadranu de porcelana	f. 2.80 până la f. 3.20
1 acela-si, preaflor ornatul, cu desceptator	f. 3.90, 4.50
1 orologiu cu pictura fina pre partea anteriora, cadrele aurite său cu gravure de arte elvetica, totu cu desceptatoru, unuia	f. 5.7, 8
Orologie de salone d'in bronzu cu recipientu si postamentu, unuia	f. 2—2.80
1 orologiu mare	f. 3.20—4.5
1 orologiu anglezesc de calatorit, cu desceptatoru, care de sigur cu te lase a dormi, — cu ţica	
Orologie elvetiane de pusunariu, bine regulate, cu garantie pre doi ani, forma prea-frumosa, d'impreuna cu catena de auru-nou	f. 4.50
Una adevarata ornamente pentru făcăre salona sunt renomate orologie vienesse cu pendulu, cu rotatoriu de 8 d'ile, in una dintre frumosu si de 80 degete de lunga; 1 bucată cu rotatoriu 19 f., 1 bucată cu bataitoru	f. 28.

Orologie angllice de pusunariu

cu machina de nicu său de precisiune, garantie pre 5 ani, aceste sunt cele mai sigure orologie fabricate pâna acum.

I Cronometru cilindric	f. 9.50	Orologie angllice de arta cu machina filigrana, forte fina si cu multa ostensibilitate	f. 20—
aurita prin focu	f. 10.50	1 Remontoriu (fara chisă)	f. 12.50
I Ancora cu sticla de cristal	f. 10.50	1 sorti de cea mai fina	f. 14.—
" aurita	f. 11.	I ancora de cea mai nouă, cu sticla de cristal duplice, incăse se potă vedea construcționile fără a se deschide orologiu	f. 10.50
I " capsula duplex, savoneta	f. 13.50	1 acela-si, ancora mai fina	f. 12.50
I acela-si aurita	f. 14.50	Orologie pentru dame, fine si elegante	f. 12, 15, 18.
Orologie duplex americanu cu machina duplex, cari mai inainte au costat	f. 18.—		
f. 40, acum numai	f. 15.50		
Acene pompose cu sticla de cristal			

Totu felii de orologie vechie, si cele ce aici nu sunt inistrate, se vendu mai estin decât ori unde aiurea. Unu orologiu de soare, bine regulat cu compasul, in formatu de pusunariu, si dupa carale se potu regnă totu orologie mecanice, costa numai 25 cr.

Catene de orologie de auru talmi.

fagonulu celu mai nou si mai pomposu, pre cari catanele de auru genuinu nici intr'o privintia nu le intreca, de ora-ce sunt acurate imitate in fagonu si nici-oata nu-si perdu colorea aurului.

1 bucată scurta, prea-finu lucratu, căte	f. 2.50 si f. 3.50
" catene de argintu genuinu, de 18 probe, aurite prin focu	f. 3.50, 4.—
1 catene lungi de grumadi, venetiane, 50, 80 cr. fl. 1, 1.50	f. 5.50 si f. 6.50
Medallione de cea mai frumosu specie cu căte	60 cr.
d'in argintu de 13 proba cu căte	

Se potu capetă numai in nouu si marel.

Bazaru de ornamente alu lui A. Friedmann in Vienn'a, Praterstr. Nr. 26.

vis-a-vis de teatrulu Carolu.

Tote marfurile, cari nu voru conveni O. D.D. cumpători, au se voru reprimă au se voru schimbă cu altale, ceea ce dovedesc soliditatea cea mai esactă.

Oramentele eftine pentru domne si domni

Oramentele d'in metalu nou (auru nou și auru talmi) facu da prisos pro cele geninu, pentru că aceste sunt fabricatasi nici in coloru nechi si in coloru geninu, apoi este de inseamnat, că nu costa nici a patr'a parte d'in pretul ce se dă numai pentru form'a (fagonul) coloru geninu, deci urmează de sine, că se pota mai dese ori cumpăra cea ce este mai nou si mai modernu. Insu-si cunoștoriul potu fi amagita cu acestea, atât sunt de bine imitate.

Cele mai noane ornamente,

dupa form'a cea mai moderna, fabricata d'in auru nou, carele pastreaza coloru aurii si prin urmare semenea de minune cu ornamentele genuine, cu pietre imitate, său cu emailu dupa cum eua fagonul.

Brosie (ace) f. 1 buc. 40, 60, 80 cr. fl. 1.	
" preafinu, 1 fl. 1.50, 2, 1.80, 2—20.	
Cercei, fini, i. parechii 50, 80 cr. fl. 1.	
" preafinu fl. 1.50, 2, 2.50.	
Garniture intrę, ace si cercei 80 cr. fl. 1.20, 1.60;	
" preafinu lucratu fl. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.	
Bragiete, fini, 1 buc. 50, 80 cr. fl. 1.	
" preafinu fl. 1.50, 2, 3, 3.50.	
Coliere preafrumosu, 1 buc. 90 cr. fl. 1.20 până la 1.50.	
Medallione, fina, 20, 40, 60 cr.	
" preafinu 80 cr. fl. 1, 1.50 cr.	
Inelle preafrumosu, cu șobolă pietre imitate, 1 buc. 30, 40, 50, 60, 80 cr. fl. 1.	
Catene de orologie pentru domni, scurte 50, 80 cr. fl. 1, 1.50, 2	
Catene de grumadi, fina, fagonu venetianu, fl. 1.40, 1.80, 2.	
Acc pentru domni, 20, 40, 60, 80 cr.	
Bumbi la camasia, 1 buc. 10, 15, 20, 30 cr.	
Bumbi la manecă, 1 par. 20, 30, 40, 60, 80 cr.	
Bumbi la gulera 5 si 10 cr.	

Garniture intre, bumbi la camasia si manecă, 50, 80 cr. fl. 1, 1.50.

I legatura de aternatorie de orologie 60, 80 cr. fl. 1.

Inelle de auru genuinu cu pietre fl. 1.50, 2,